АКАДЕМІЯ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНИХ ВІДНОСИН І ТУРИЗМУ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

ACADEMY OF LABOR, SOCIAL RELATIONS AND TOURISM
LAW FACULTY

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Практика Міжнародного суду ООН»

Розробник: **Домбровська О.В.**, кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та фінансового права.

Освітня програма **D8 Право**
Освітній ступінь – **магістр**
Категорія дисципліни – **вибіркова**
Кількість кредитів – **3**
Рік підготовки – **1** (1-й семестр програми**)**

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти системних знань про правовий статус, компетенцію та процесуальну діяльність Міжнародного суду ООН, поглиблення розуміння особливостей застосування й тлумачення норм міжнародного права у практиці суду, а також розвиток практичних навичок аналізу його рішень, консультативних висновків і процесуальних актів для вирішення актуальних проблем міжнародного права та міжнародних спорів.

Очікувані результати навчання за дисципліною:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв’язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

Під час навчання дисципліни «Практика Міжнародного суду ООН» передбачається

розглянути низку теоретичних і практичних питань, що надають можливість магістрам поглибити знання про правові засади діяльності Міжнародного суду ООН, сучасні тенденції розвитку міжнародного судочинства, особливості застосування та тлумачення норм міжнародного права у практиці Суду. Вивчення дисципліни сприятиме формуванню цілісного розуміння ролі Міжнародного суду ООН у мирному врегулюванні міжнародних спорів, забезпеченні дотримання міжнародно-правових зобов'язань держав і розвитку сучасного міжнародного права, а також розширенню професійного світогляду здобувачів вищої освіти. Матеріал дисципліни структурований у три змістові модулі: «Організаційно-правові засади діяльності Міжнародного суду ООН», «Процесуальні механізми та практика вирішення міжнародних спорів», «Правові позиції Міжнародного суду ООН та їх реалізація в сучасному міжнародному праві».

У межах першого модуля в процесі інтерактивної взаємодії викладач, з урахуванням здобутих магістрами раніше знань і навичок, аналізує правовий статус, структуру та компетенцію Міжнародного суду ООН, досліджує особливості його юрисдикції, джерела міжнародного права, що застосовуються Судом, а також основні методи тлумачення міжнародно-правових норм. Особлива увага приділяється умовам звернення до Суду, підставам виникнення його юрисдикції та значенню згоди держав на розгляд міжнародного спору. Викладач стимулює магістрів до самостійної пошукової роботи, аналізу положень Статуту ООН і Статуту Міжнародного суду ООН, постановки та виконання індивідуальних завдань, спрямованих на дослідження правових засад діяльності Суду.

У межах другого модуля розглядаються процесуальні особливості розгляду справ у Міжнародному суді ООН, порядок ініціювання провадження, подання доказів, розгляду попередніх заперечень і застосування тимчасових заходів. Досліджуються ключові напрями практики Суду, зокрема вирішення територіальних і морських спорів, справ щодо застосування сили, міжнародно-правової відповідальності держав, захисту прав людини та дотримання норм міжнародного гуманітарного права. Окрему увагу приділено консультативній юрисдикції Суду, правовій природі консультативних висновків і їх значенню для розвитку міжнародного права. У процесі навчання магістри аналізують рішення та окремі думки суддів, формують власні правові позиції й розвивають навички аргументованого вирішення практичних завдань.

У межах третього модуля досліджуються питання юридичної сили рішень Міжнародного суду ООН, їх обов'язковості для сторін спору та механізмів виконання, передбачених Статутом ООН. Розглядаються роль Ради Безпеки ООН у забезпеченні виконання судових рішень, особливості їх тлумачення та перегляду, а також проблеми ефективності міжнародного правосуддя в сучасних умовах. Значна увага приділяється практиці Міжнародного суду ООН у справах, пов'язаних з Україною, зокрема спорам проти Російської Федерації, питанням застосування міжнародних договорів, захисту прав держави та встановлення міжнародно-правової відповідальності. На основі аналізу відповідних судових актів магістри визначають проблеми реалізації міжнародно-правових механізмів захисту, оцінюють можливості підвищення ефективності міжнародного судочинства та формулюють пропозиції щодо вдосконалення міжнародних правових механізмів мирного врегулювання спорів.